

KNF

**KOMISJA
NADZORU
FINANSOWEGO**

**RAPORT DOTYCZĄCY SYTUACJI FINANSOWEJ
TOWARZYSTW FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH
W 2017 ROKU**

**URZĄD KOMISJI NADZORU FINANSOWEGO
WARSZAWA, MAJ 2018**

DEPARTAMENT FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH I FUNDUSZY EMERYTALNYCH

SŁOWA KLUCZOWE: TOWARZYSTWA FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH,
WARTOŚĆ ZARZĄDZANYCH AKTYWÓW, SYTUACJA FINANSOWA, SYTUACJA
KAPITAŁOWA

SYNTEZA

Rok 2017, podobnie jak rok poprzedni, przyniósł dalszy wzrost wartości aktywów funduszy inwestycyjnych. Dynamika wzrostu była wyższa niż w 2016 roku i na koniec grudnia 2017 roku suma aktywów funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez TFI osiągnęła poziom 318,22 mld zł, co w porównaniu do stanu na koniec roku poprzedniego stanowiło zwiększenie o 8,36%.

W związku ze wzrostem wartości aktywów funduszy inwestycyjnych, przychody towarzystw w 2017 roku kształtowały się na wyższym poziomie niż w 2016 roku i były równe 3.884.395 tys. zł, co oznaczało wzrost o 19,88%. Natomiast suma kosztów poniesionych przez towarzystwa funduszy inwestycyjnych w 2017 roku wyniosła 3.036.236 tys. zł i była wyższa o 16,35% w porównaniu do 2016 roku.

Ponieważ wzrost przychodów przewyższał zwiększenie kosztów, w 2017 roku obserwowany był także wzrost sumy wyników finansowych TFI. Ich łączna wartość była równa 683.582 tys. zł, tj. o 37,12% więcej niż w roku poprzednim.

W 2017 roku łączna wartość kapitałów własnych towarzystw funduszy inwestycyjnych zwiększyła się do poziomu 1.755.904 tys. zł i tym samym była wyższa o 1,84% w porównaniu do stanu na koniec 2016 roku. Zagregowany wymóg kapitałowy wzrósł o 6,40%. Syntetyczny wskaźnik pokrycia kapitału własnego sektora uległ obniżeniu z poziomu 4,68 na koniec 2016 roku do poziomu 4,47 na koniec 2017 roku.

W 2017 roku Komisja Nadzoru Finansowego udzieliła trzech zezwoleń na prowadzenie działalności przez towarzystwa funduszy inwestycyjnych. W okresie 2017 roku miało również miejsce cofnięcie przez Komisję zezwolenia na prowadzenie działalności przez jedno towarzystwo, w przypadku jednego towarzystwa doszło także do wygaśnięcia zezwolenia na wykonywanie działalności, jak również miało miejsce połączenie dwóch towarzystw funduszy inwestycyjnych. W następstwie powyższego liczba towarzystw na koniec 2017 roku była tożsama z liczbą towarzystw prowadzących działalność na koniec 2016 roku i wynosiła 62. Z kolei liczba funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez towarzystwa zmniejszyła się z 929 na koniec 2016 roku do 905 na koniec 2017 roku.

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	5
1. SEKTOR TOWARZYSTW FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH W 2017 ROKU.....	6
2. PRZYCHODY I KOSZTY TOWARZYSTW FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH...	7
3. WYNIKI TOWARZYSTW FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH.....	9
4. MAJĄTEK TOWARZYSTW FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH.....	10
5. KAPITAŁY WŁASNE TOWARZYSTW FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH.....	11
6. KONKLUZJE.....	15
SPIS RYSUNKÓW.....	16
SPIS TABEL.....	16

WSTĘP

Niniejszy raport prezentuje informacje dotyczące sytuacji finansowej towarzystw funduszy inwestycyjnych w 2017 roku. Został on opracowany w oparciu o informacje pochodzące ze sprawozdań miesięcznych przekazywanych do Komisji Nadzoru Finansowego przez towarzystwa funduszy inwestycyjnych. Dane przekazywane przez towarzystwa funduszy inwestycyjnych w sprawozdaniach miesięcznych nie podlegają badaniu ani przeglądowi przez biegłego rewidenta. Informacje zawarte w sprawozdaniach miesięcznych mogą podlegać późniejszym korektom, wynikającym przykładowo z okresowego badania lub przeglądu sprawozdań finansowych towarzystw funduszy inwestycyjnych lub funduszy inwestycyjnych. Należy jednak podkreślić, że ze względu na miesięczny okres prowadzonej sprawozdawczości, wskazane sprawozdania przekrojowo przedstawiają sytuację finansową towarzystw, pozwalając na konstruktywną ocenę wyników ich działalności w kontekście dynamicznych zmian czynników rynkowych występujących w danym przedziale czasowym.

Raport zawiera analizę poziomu aktywów funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez towarzystwa, jak również osiągniętych w związku z prowadzoną działalnością przychodów oraz ponoszonych kosztów. Wyliczony został wskaźnik obrazujący udział kosztów ogółem w przychodach dla poszczególnych towarzystw funduszy inwestycyjnych. Następnie zaprezentowane zostały wyniki finansowe wypracowane przez podmioty w 2017 roku.

W raporcie zawarto również analizę sytuacji kapitałowej towarzystw funduszy inwestycyjnych przy uwzględnieniu obowiązujących je wymogów kapitałowych. W tym celu zaprezentowany został wskaźnik pokrycia minimalnego ustawowego wymogu kapitałowego, który informuje o wielkości kapitałów własnych towarzystw w relacji do minimalnych wymogów określonych w ustawie z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (Dz. U. z 2016 r., poz. 56 z późn. zm.) (dalej jako „Ustawa”). Przedstawione zostały informacje o sytuacji majątkowej podmiotów, a także wskaźniki rentowności oraz wskaźnik udziału kapitałów własnych w sumie bilansowej, informujący o strategii finansowania majątku przedsiębiorstwa.

W celu uzyskania większej przejrzystości prezentowane w raporcie dane finansowe zostały zaokrąglone do 1 tysiąca złotych, co mogło spowodować niewielkie rozbieżności przy sumowaniu niektórych pozycji.

1. SEKTOR TOWARZYSTW FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH W 2017 ROKU

Na dzień 31 grudnia 2017 roku działalność prowadziły 62 towarzystwa funduszy inwestycyjnych (dalej również jako „TFI” lub „towarzystwo”), zarządzające 905 funduszami inwestycyjnymi. Na koniec 2017 roku liczba towarzystw kształtowała się na tym samym poziomie jak na koniec roku poprzedniego. Natomiast na dzień 31 grudnia 2016 roku towarzystwa zarządzały łącznie 929 funduszami inwestycyjnymi.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 roku zezwolenie Komisji na prowadzenie działalności uzyskały Baltic Capital TFI S.A., PGE TFI S.A. oraz Raiffeisen TFI S.A. Z kolei w roku 2016 wydano 2 takie decyzje. W roku 2017 Komisja cofnęła zezwolenia na prowadzenie działalności przez Fincrea TFI S.A., natomiast w przypadku Harenda TFI S.A. zezwolenie wygasło w związku ze spełnieniem się przesłanki opisanej w art. 67 Ustawy z uwagi na fakt, iż towarzystwo przez 12 miesięcy nie zarządzało funduszem inwestycyjnym. W 2017 roku miało również miejsce połączenie towarzystw Noble Funds TFI S.A. oraz Open Finance TFI S.A. Natomiast w przypadku czterech towarzystw, tj. BPH TFI S.A., Legg Mason TFI S.A., Penton TFI S.A. oraz TFI BGK S.A. doszło do zmiany nazwy odpowiednio na Rockbridge TFI S.A., Esaliens TFI S.A., Mount TFI S.A., oraz PFR TFI S.A.

Tabela 1. Liczba TFI oraz funduszy inwestycyjnych na koniec 2016 i 2017 roku

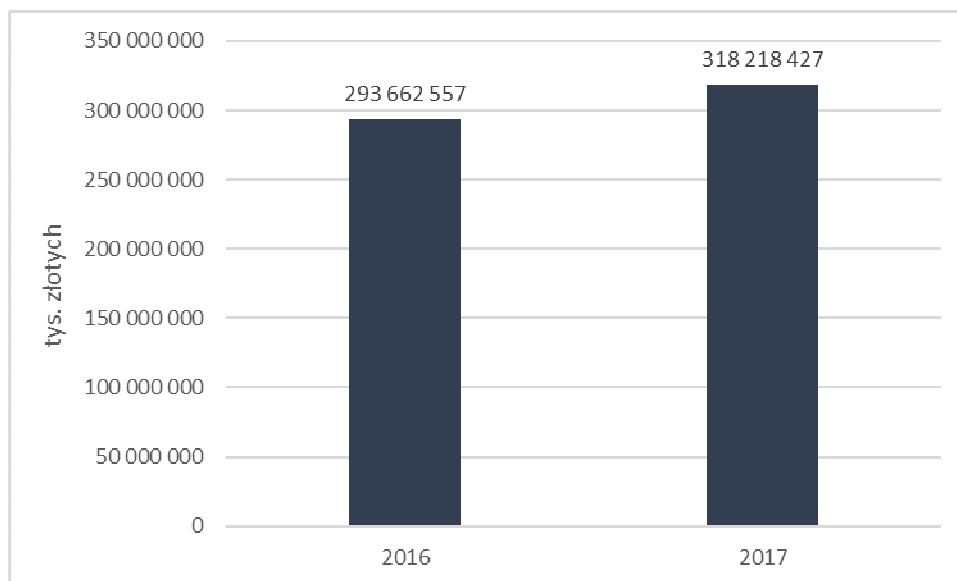
	2016	2017
Towarzystwa funduszy inwestycyjnych	62	62
Fundusze inwestycyjne, w tym:	929	905
- fundusze inwestycyjne otwarte	44	44
- specjalistyczne fundusze inwestycyjne	53	55
- fundusze inwestycyjne zamknięte	832	806

Źródło: Opracowanie własne

Na koniec grudnia 2017 roku łączna wartość aktywów funduszy inwestycyjnych wyniosła 318,22 mld zł, co stanowiło wzrost o 24,56 mld zł, tj. o 8,36%, w porównaniu do stanu na koniec 2016 roku.

Na poniższym wykresie przedstawione zostało porównanie łącznej wartości aktywów funduszy inwestycyjnych na koniec 2016 oraz 2017 roku.

Rysunek 1. Aktywa funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez TFI na koniec 2016 oraz 2017 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań miesięcznych towarzystw funduszy inwestycyjnych

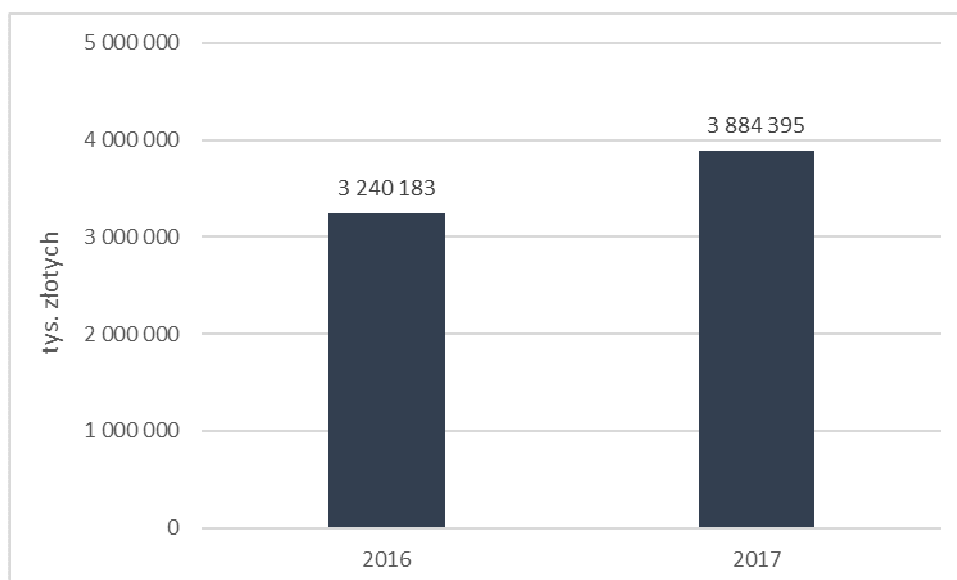
W 2017 roku Komisja Nadzoru Finansowego wydała 3 zezwolenia na utworzenie specjalistycznego funduszu inwestycyjnego otwartego oraz 1 zezwolenie na utworzenie publicznego funduszu inwestycyjnego zamkniętego. Ponadto zarejestrowanych zostało 97 funduszy inwestycyjnych zamkniętych, których certyfikaty inwestycyjne zgodnie ze statutem funduszu nie będą oferowane w drodze oferty publicznej ani dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym, ani wprowadzone do alternatywnego systemu obrotu¹. Podobnie jak w latach poprzednich, w 2017 roku wśród tworzonych funduszy zdecydowanie dominowały fundusze inwestycyjne zamknięte. Należy jednocześnie wskazać, że zmniejszenie liczby funduszy inwestycyjnych zamkniętych było wynikiem zakończonych likwidacji funduszy.

2. PRZYCHODY I KOSZTY TOWARZYSTW FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH

Poniższy wykres przedstawia porównanie wielkości przychodów ogółem sektora towarzystw funduszy inwestycyjnych w 2016 oraz 2017 roku.

¹ Zgodnie z art. 15 ust. 1a Ustawy utworzenie funduszy, których certyfikaty inwestycyjne zgodnie ze statutem funduszu nie będą oferowane w drodze oferty publicznej ani dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym, ani wprowadzone do alternatywnego systemu obrotu, nie wymaga uzyskania zezwolenia Komisji.

Rysunek 2. Przychody towarzystw funduszy inwestycyjnych w 2016 oraz 2017 roku

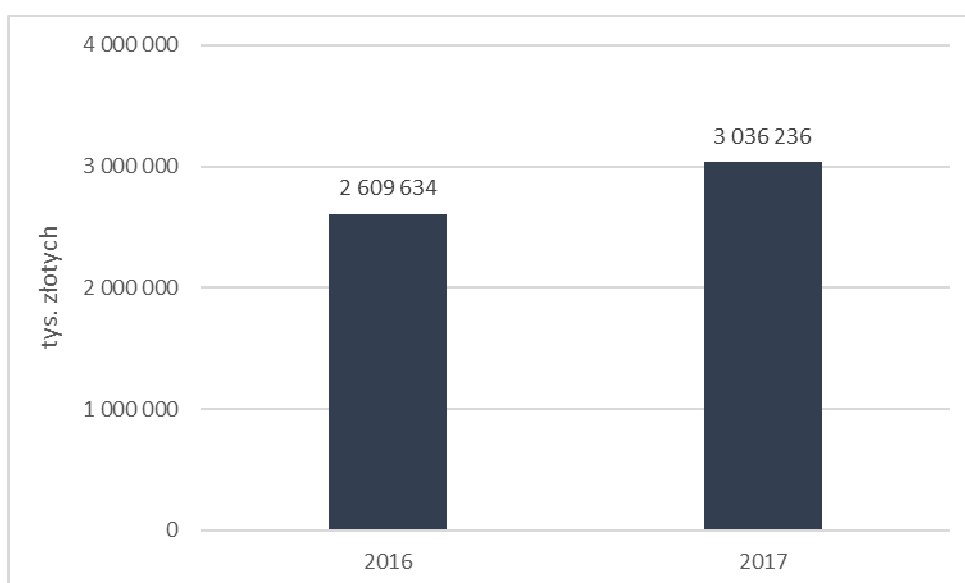

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań miesięcznych towarzystw funduszy inwestycyjnych

Wzrost wartości aktywów funduszy inwestycyjnych pozwolił towarzystwom osiągnąć w 2017 roku przychody wyższe o 644.212 tys. zł, tj. o 19,88%, niż w roku poprzednim. Suma przychodów ogółem wypracowanych w 2017 roku wyniosła 3.884.395 tys. zł. Zwiększenie osiąganych przychodów było przede wszystkim wynikiem wzrostu przychodów z tytułu wynagrodzenia za zarządzanie funduszami inwestycyjnymi, stanowiącego główny składnik przychodów towarzystw, o 634.022 tys. zł, tj. o 20,96% w porównaniu do sumy przychodów z tego tytułu wypracowanych w 2016 roku.

Na poniższym wykresie przedstawione zostało porównanie wielkości kosztów ogółem sektora towarzystw funduszy inwestycyjnych w 2016 oraz 2017 roku.

Rysunek 3. Koszty ogółem towarzystw funduszy inwestycyjnych w 2016 oraz 2017 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań miesięcznych towarzystw funduszy inwestycyjnych

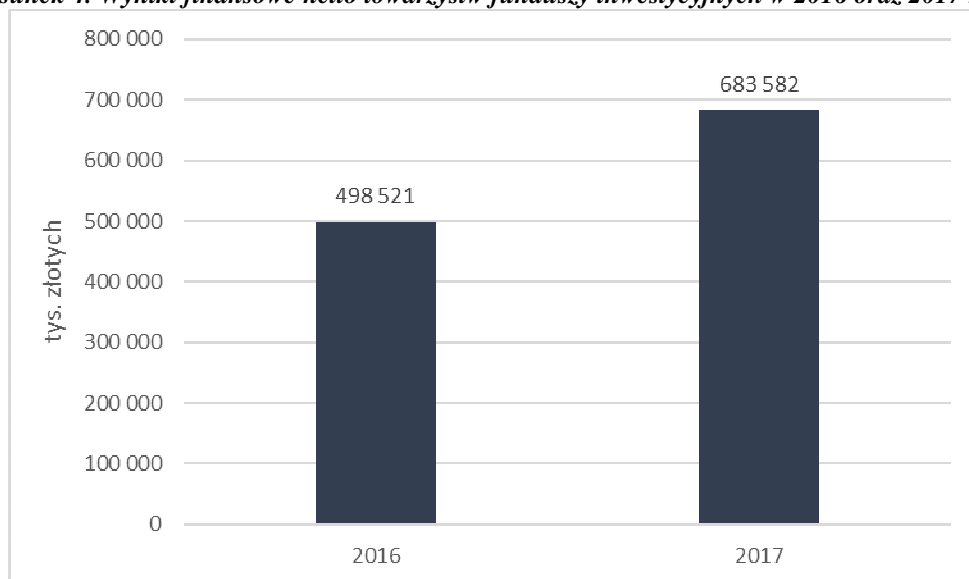
W 2017 roku suma kosztów ogółem towarzystw funduszy inwestycyjnych wyniosła 3.036.236 tys. zł i była wyższa o 426.602 tys. zł, tj. o 16,35%, niż w 2016 roku. Na zwiększenie kosztów złożył się wzrost zarówno kosztów stałych, o 17,54% z poziomu 985.119 tys. zł do 1.157.877 tys. zł, jak również kosztów zmiennych, o 15,63% z poziomu 1.624.509 tys. zł do 1.878.357 tys. zł. Głównym składnikiem sumy kosztów ogółem o udziale na poziomie 45,34% były koszty zmienne dystrybucji. Wartość kosztów poniesionych przez towarzystwa z tego tytułu w 2017 roku kształtowała się na poziomie 1.376.556 tys. zł i była o 163.934 tys. zł, tj. o 13,52%, wyższa niż w 2016 roku.

Poziom wskaźnika przedstawiającego relację poniesionych kosztów do osiągniętych przychodów dla całego sektora w 2017 roku kształtował się na nieco niższym poziomie niż na koniec roku poprzedniego. Na koniec 2016 roku był on równy 78,16%, natomiast na koniec 2016 roku wyniósł 80,83%. Najkorzystniejsza relacja kosztów do przychodów charakteryzowała towarzystwa zarządzające aktywami o niskiej lub średniej wartości.

3. WYNIKI TOWARZYSTW FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH

Poniższy wykres przedstawia zagregowane wyniki finansowe netto sektora towarzystw funduszy inwestycyjnych na koniec 2016 oraz 2017 roku.

Rysunek 4. Wyniki finansowe netto towarzystw funduszy inwestycyjnych w 2016 oraz 2017 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań miesięcznych towarzystw funduszy inwestycyjnych

Łączne wyniki finansowe netto towarzystw funduszy inwestycyjnych za 2017 rok wyniosły 683.582 tys. zł i były o 185.061 tys. zł wyższe niż w roku poprzednim, co oznaczało wzrost o 37,12%. Znaczna poprawa sumy wyników sektora osiągnięta została dzięki zwiększeniu przychodów ogółem w następstwie wzrostu wartości aktywów funduszy inwestycyjnych, przewyższającemu zwiększenie łącznych kosztów.

Tabela 2. Zagregowane zyski i straty towarzystw funduszy inwestycyjnych w 2016 i 2017 roku

	Suma (w tys. zł)	Liczba TFI	Suma (w tys. zł)	Liczba TFI
	2016		2017	
Zagregowany zysk	563 072	48	719 943	48
Zagregowana strata	64 551	14	36 361	14

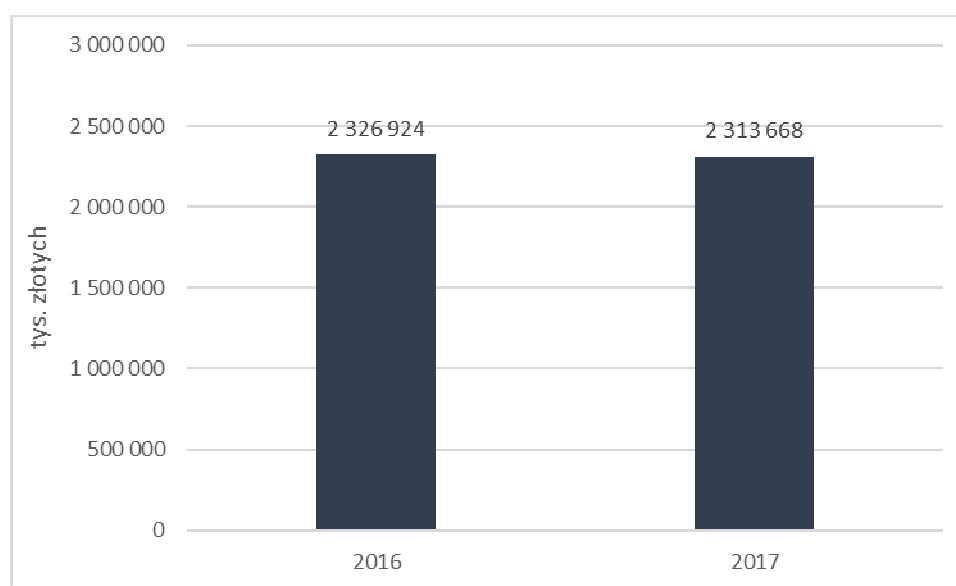
Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań miesięcznych towarzystw funduszy inwestycyjnych

W 2017 roku 48 towarzystw wypracowało dodatnie wyniki finansowe, których suma była równa 719.943 tys. zł. Natomiast łączne straty odnotowane przez pozostałe 14 towarzystw wyniosły 36.361 tys. zł.

4. MAJĄTEK TOWARZYSTW FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH

Poniższy wykres przedstawia zagregowany poziom aktywów towarzystw funduszy inwestycyjnych na koniec 2016 oraz 2017 roku.

Rysunek 5. Aktywa ogółem towarzystw funduszy inwestycyjnych na koniec 2016 oraz 2017 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań miesięcznych towarzystw funduszy inwestycyjnych

Na koniec grudnia 2017 roku suma aktywów towarzystw funduszy inwestycyjnych wyniosła 2.313.668 tys. zł i w porównaniu do stanu na koniec roku poprzedniego była niższa o 13.256 tys. zł, tj. o 0,57%.

Rentowność aktywów

Wskaźnik rentowności aktywów informuje o wielkości zysku netto przypadającego na każdą złotówkę zaangażowaną w aktywa spółki, co można przedstawić za pomocą następującej formuły:

$$\text{ROA} = (\text{zysk netto}^2 / \text{średnie aktywa ogółem}) \times 100\%$$

Dodatkowo obliczony został wskaźnik rentowności obrazujący stopę zwrotu z aktywów skorygowanych o wysokość wyniku finansowego wypracowanego w danym roku, co można przedstawić za pomocą następującej formuły:

$$\text{ROA Skorygowane} = (\text{zysk netto}^3 / (\text{aktywa ogółem} - \text{zysk netto})) \times 100\%$$

Zagregowana rentowność aktywów dla sektora towarzystw funduszy inwestycyjnych na koniec 2017 roku wyniosła 29,46% i była wyższa w porównaniu do poziomu z 2016 roku, wynoszącego 22,88%. Z kolei poziom rentowności obliczony przy uwzględnieniu aktywów ogółem skorygowanych o wynik finansowy za dany rok wzrósł z poziomu 27,27% do 41,94%. Wzrost rentowności spowodowany był zwiększeniem osiągniętych przez towarzystwa wyników finansowych przy jednoczesnym zmniejszeniu sumy ich aktywów.

W analizowanym okresie 43 towarzystwa funduszy inwestycyjnych poprawiły rentowność aktywów w porównaniu do roku poprzedniego (41 towarzystw w przypadku wskaźnika rentowności skorygowanego o wynik finansowy). Średni poziom wskaźnika dla wszystkich towarzystw uległ zwiększeniu w porównaniu do poziomu na koniec roku poprzedniego. Na koniec 2017 roku wyniósł on 13,32% w porównaniu do 10,66% na koniec 2016 roku (wzrost z poziomu 20,03% do 29,10% w przypadku wskaźnika rentowności skorygowanego o wynik finansowy). Natomiast mediana, czyli wartość mieszcząca się w środku danej populacji, wzrosła z 10,56% do 14,13% (wzrost z poziomu 11,16% do 15,08% w przypadku wskaźnika rentowności skorygowanego o wynik finansowy).

5. KAPITAŁY WŁASNE TOWARZYSTW FUNDUSZY INWESTYCYJNYCH

Spółka akcyjna ubiegająca się o zezwolenie na wykonywanie działalności określonej w art. 45 ust. 1 lub ust. 1a Ustawy⁴ musi dysponować kapitałem początkowym w wysokości odpowiadającej co najmniej równowartości 125.000 euro przy zastosowaniu średniego kursu ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski na dzień poprzedzający dzień złożenia wniosków, o których mowa w art. 38 ust. 2 Ustawy⁵. Przez kapitał początkowy rozumie się sumę kapitału zakładowego w wielkości, w jakiej został wpłacony łącznie z premią emisyjną, niepodzielonego zysku z lat ubiegłych, a także zysku netto w trakcie zatwierdzania, o ile zysk

² Na potrzeby niniejszego opracowania zysk netto został zastąpiony wartością wyniku finansowego.

³ Na potrzeby niniejszego opracowania zysk netto został zastąpiony wartością wyniku finansowego.

⁴ Zgodnie z art. 50 ust. 1 Ustawy przedmiotem działalności towarzystwa jest wyłącznie tworzenie funduszy inwestycyjnych otwartych lub funduszy zagranicznych, zarządzanie nimi, w tym pośrednictwo w zbywaniu i odkupywaniu jednostek uczestnictwa, reprezentowanie ich wobec osób trzecich oraz zarządzanie zbiorczym portfelem papierów wartościowych. Natomiast zgodnie z art. 50 ust. 1a Ustawy, za zezwoleniem Komisji towarzystwo może rozszerzyć przedmiot działalności o tworzenie specjalistycznych funduszy inwestycyjnych otwartych i funduszy inwestycyjnych zamkniętych, zarządzanie tymi funduszami, w tym pośrednictwo w zbywaniu i odkupywaniu jednostek uczestnictwa, a także reprezentowanie ich wobec osób trzecich oraz zarządzanie unijnymi AFI, w tym wprowadzanie ich do obrotu.

⁵ Spółka ubiegająca się o uzyskanie zezwolenia na wykonywanie działalności przez towarzystwo, wraz z wnioskiem o udzielenie takiego zezwolenia, składa jednocześnie wniosek o zezwolenie na utworzenie funduszu inwestycyjnego otwartego. Spółka ubiegająca się o uzyskanie zezwolenia na wykonywanie działalności przez towarzystwo może jednocześnie złożyć wniosek o udzielenie zezwolenia na wykonywanie działalności, o której mowa w art. 45 ust. 1a (zezwolenia na zarządzanie alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi)

ten wynika ze zbadanego przez biegłego rewidenta sprawozdania finansowego, oraz kapitału rezerwowego, pomniejszoną o niepokrytą stratę z lat ubiegłych. Jeżeli towarzystwo wykonuje działalność, o której mowa w art. 45 ust. 2 pkt 1 Ustawy⁶, kapitał początkowy ulega zwiększeniu do wysokości wyrażonej w złotych równowartości 730.000 euro przy zastosowaniu średniego kursu ogłoszonego przez Narodowy Bank Polski na dzień poprzedzający dzień złożenia wniosku o udzielenie zezwolenia na zarządzanie portfelami, w skład których wchodzi jeden lub większa liczba instrumentów finansowych.

Od chwili gdy wartość aktywów funduszy inwestycyjnych oraz wartość aktywów zbiorczych portfeli papierów wartościowych zarządzanych przez towarzystwo przekroczy wyrażoną w złotych równowartość 250.000.000 euro na dzień wystąpienia zdarzenia, towarzystwo ma obowiązek niezwłocznie zwiększać poziom kapitału własnego o kwotę dodatkową, stanowiącą 0,02% różnicy między sumą wartości aktywów zarządzanych przez towarzystwo funduszy inwestycyjnych oraz wartości aktywów zbiorczych portfeli papierów wartościowych a kwotą stanowiącą równowartość w złotych 250.000.000 euro. Towarzystwo nie ma obowiązku zwiększania kapitału, jeżeli suma kapitału początkowego towarzystwa i kwoty dodatkowej przekroczy wyrażoną w złotych równowartość 10.000.000 euro.

Jednocześnie towarzystwo ma obowiązek utrzymywania kapitału własnego na poziomie nie niższym niż 25% różnicy pomiędzy wartością kosztów ogółem a wartością zmiennych kosztów dystrybucji poniesionych w poprzednim roku obrotowym, wykazanych w sprawozdaniach przekazywanych Komisji Nadzoru Finansowego na podstawie art. 225 ust. 1 Ustawy, a jeżeli towarzystwo nie prowadziło działalności lub prowadziło ją krócej niż rok – na poziomie nie niższym niż 25% różnicy pomiędzy wartością kosztów ogółem a wartością zmiennych kosztów dystrybucji określonych w analizie ekonomiczno-finansowej, załączanej do wniosku o udzielenie zezwolenia na wykonywanie działalności przez towarzystwo.

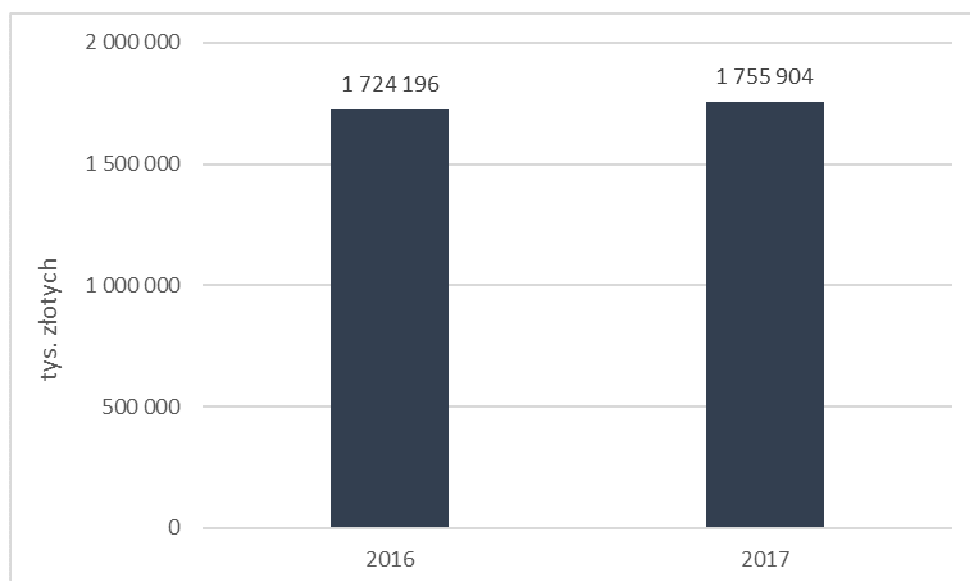
Dodatkowo, w związku z art. 50 ust. 4a Ustawy towarzystwo prowadzące działalność w zakresie zarządzania alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi ma obowiązek, z uwzględnieniem art. 12-15 rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 231/2013 z dnia 19 grudnia 2012 r. uzupełniającego dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE w odniesieniu do zwolnień, ogólnych warunków dotyczących prowadzenia działalności, depozytariuszy, dźwigni finansowej, przejrzystości i nadzoru:

- 1) zwiększać kapitał własny ustalony zgodnie z art. 50 ust. 1-4 Ustawy o kwotę dodatkową – odpowiednio do ryzyka roszczeń wobec towarzystwa z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania jego obowiązków związanych z zarządzaniem specjalistycznym funduszem inwestycyjnym otwartym lub funduszem inwestycyjnym zamkniętym albo
- 2) zawrzeć umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w wyniku niewykonania bądź nienależytego wykonania jego obowiązków związanych z zarządzaniem specjalistycznym funduszem inwestycyjnym otwartym lub funduszem inwestycyjnym zamkniętym.

⁶ Zarządzanie portfelami, w skład których wchodzi jeden lub większa liczba instrumentów finansowych.

Poniższy wykres przedstawia zagregowany poziom kapitałów własnych towarzystw funduszy inwestycyjnych na koniec 2016 oraz 2017 roku.

Rysunek 6. Kapitały własne towarzystw funduszy inwestycyjnych na koniec 2016 oraz 2017 roku

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań miesięcznych towarzystw funduszy inwestycyjnych

W porównaniu do stanu na koniec 2016 roku, w 2017 roku suma kapitałów własnych towarzystw funduszy inwestycyjnych utrzymywała się na zbliżonym poziomie i na koniec grudnia 2017 roku wyniosła 1.755.904 tys. zł. Na koniec 2017 roku suma kapitałów własnych TFI była o 31.708 tys. zł, tj. o 1,84% wyższa niż na koniec roku poprzedniego.

Na potrzeby kompleksowej analizy kapitałów własnych towarzystw funduszy inwestycyjnych niezbędna jest także ich ocena w kontekście minimalnych wymogów kapitałowych, jakie obowiązują poszczególne towarzystwa. W tym celu w tabeli poniżej zaprezentowany został poziom syntetycznego wskaźnika pokrycia kapitału własnego dla sektora towarzystw funduszy inwestycyjnych na koniec 2016 oraz 2017 roku.

Tabela 3. Syntetyczny wskaźnik pokrycia kapitału własnego sektora towarzystw funduszy inwestycyjnych na koniec 2016 i 2017 roku

Rok	Kapitały własne towarzystw	Zagregowany wymóg kapitałowy	Syntetyczny wskaźnik pokrycia kapitału własnego sektora
	w tys. zł		
2016	1 724 196	368 806	4,68
2017	1 755 904	392 403	4,47

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań miesięcznych towarzystw funduszy inwestycyjnych

Zwiększenie poziomu zagregowanego wymogu kapitałowego w 2017 roku w porównaniu do roku poprzedniego wynikało ze zwiększenia wymogów ustalanych na podstawie art. 50 ust. 1 Ustawy w związku ze wzrostem kosztów ogółem oraz zmniejszeniem sumy kosztów

zmiennych dystrybucji w 2016 roku w porównaniu do roku poprzedniego. Pomimo wzrostu sumy kapitałów własnych towarzystw funduszy inwestycyjnych, zwiększenie zagregowanego wymogu wpłynęło na spadek poziomu syntetycznego wskaźnika pokrycia wymogu kapitałowego, stanowiącego relację sumy kapitałów własnych towarzystw funduszy inwestycyjnych do ich zagregowanego wymogu kapitałowego. Na koniec 2017 roku poziom syntetycznego wskaźnika był równy 4,47 w porównaniu do poziomu 4,68 na koniec 2016 roku. Średni wskaźnik pokrycia minimalnego progu kapitału własnego zwiększył się z poziomu 4,43 na koniec grudnia 2016 roku do 5,03 na koniec grudnia 2017 roku.

Suma nadwyżek kapitału własnego poszczególnych towarzystw funduszy inwestycyjnych ponad wymóg ustawy wzrosła z 1.355.390 tys. zł według stanu na koniec roku 2016 do 1.363.501 tys. zł na koniec 2017 roku. Nieznacznie zwiększył się również poziom średniej nadwyżki z 21.861 tys. zł do 21.992 tys. zł.

W związku ze wzrostem sumy kapitałów własnych sektora towarzystw funduszy inwestycyjnych, przy jednoczesnym obniżeniu sumy aktywów towarzystw, zagregowany poziom wskaźnika udziału kapitałów własnych TFI w sumie bilansowej wzrósł z 74,10% na koniec 2016 roku do 75,89% na koniec 2017 roku. Zwiększył się również średni poziom wskaźnika, z 75,29% do 77,30% oraz mediana, która na koniec 2017 roku wynosiła 80,46%, podczas gdy na koniec 2016 roku była równa 78,95%.

Rentowność kapitałów własnych

Wskaźnik rentowności kapitału własnego służy do oceny stopy zwrotu z kapitału wniesionego do spółki przez akcjonariuszy i można go zapisać jako:

$$\text{ROE} = (\text{zysk netto}^7 / \text{średni kapitał własny}) \times 100\%$$

Dodatkowo obliczony został wskaźnik rentowności obrazujący stopę zwrotu z kapitałów własnych skorygowanych o wysokość wyniku finansowego wypracowanego w danym roku, co można przedstawić za pomocą następującej formuły:

$$\text{ROE}_{\text{Skorygowane}} = (\text{zysk netto}^8 / (\text{kapitał własny} - \text{zysk netto})) \times 100\%$$

Zagregowana rentowność kapitałów własnych sektora towarzystw funduszy inwestycyjnych zwiększyła się z poziomu 30,16% na koniec 2016 roku do 38,93% na koniec 2017 roku. Natomiast poziom rentowności obliczony przy uwzględnieniu kapitałów własnych skorygowanych o wynik finansowy za dany rok wzrósł z poziomu 40,67% do 63,75%. Wzrost rentowności spowodowany był zwiększeniem osiągniętych przez towarzystwa wyników finansowych. Największa poprawa wskaźnika ROE charakteryzowała towarzystwa, którym po wygenerowaniu ujemnego wyniku finansowego w 2016 roku udało się wypracować zysk w roku 2017.

⁷ Na potrzeby niniejszego opracowania zysk netto został zastąpiony wartością wyniku finansowego.

⁸ Na potrzeby niniejszego opracowania zysk netto został zastąpiony wartością wyniku finansowego.

6. KONKLUZJE

W 2017 roku Komisja Nadzoru Finansowego wydała 3 decyzje w przedmiocie udzielenia zezwolenia na wykonywanie działalności przez towarzystwo, podczas gdy w roku poprzednim wydane zostały 2 decyzje w tym zakresie.

Rok 2017, podobnie jak rok poprzedni, charakteryzował wzrost wartości aktywów funduszy inwestycyjnych. Ich wartość zwiększyła się o 8,36% w porównaniu do stanu na koniec 2016 roku, osiągając poziom 318,22 mld zł. Osiągnięty wzrost wartości aktywów funduszy był wyższy niż w roku poprzednim, dzięki czemu wyższa była również dynamika wzrostu przychodów TFI, które zwiększyły się o 19,88% w porównaniu do 2016 roku. Wyższe były także koszty ogółem, których suma zwiększyła się o 16,35%, co spowodowane było zarówno wzrostem kosztów stałych jak i kosztów zmiennych.

W następstwie znacznej poprawy poziomu przychodów, wyniki finansowe towarzystw były w 2017 roku łącznie o 37,12% wyższe niż w 2016 roku. Mimo, iż liczba podmiotów, które osiągnęły zyski i straty nie uległa na koniec 2017 roku zmianie w porównaniu do roku poprzedniego, to suma dodatnich wyników finansowych była zdecydowanie wyższa, a z kolei suma strat niższa, niż w 2016 roku.

Obniżeniu uległ natomiast zagregowany wskaźnik pokrycia kapitału własnego sektora, który na koniec 2017 roku był równy 4,47 w porównaniu do poziomu 4,68 na koniec 2016 roku.

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Aktywa funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez TFI na koniec 2016 oraz 2017 roku	7
Rysunek 2. Przychody towarzystw funduszy inwestycyjnych w 2016 oraz 2017 roku	8
Rysunek 3. Koszty ogółem towarzystw funduszy inwestycyjnych w 2016 oraz 2017 roku	8
Rysunek 4. Wyniki finansowe netto towarzystw funduszy inwestycyjnych w 2016 oraz 2017 roku	9
Rysunek 5. Aktywa ogółem towarzystw funduszy inwestycyjnych na koniec 2016 oraz 2017 roku	10
Rysunek 6. Kapitały własne towarzystw funduszy inwestycyjnych na koniec 2016 oraz 2017 roku	13

SPIS TABEL

Tabela 1. Liczba TFI oraz funduszy inwestycyjnych na koniec 2016 i 2017 roku.....	6
Tabela 2. Zagregowane zyski i straty towarzystw funduszy inwestycyjnych w 2016 i 2017 roku	10
Tabela 3. Syntetyczny wskaźnik pokrycia kapitału własnego sektora towarzystw funduszy inwestycyjnych na koniec 2016 i 2017 roku	13

KNF

**KOMISJA
NADZORU
FINANSOWEGO**

URZĄD KOMISJI NADZORU FINANSOWEGO
Plac Powstańców Warszawy 1
00-950 Warszawa

tel. (+48 22) 262-50-00
fax (+48 22) 262-51-11 (95)
e-mail: knf@knf.gov.pl

www.knf.gov.pl